

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA / YEAR I

SARAJEVO, 22.12.2010.

BROJ / NUMBER 4

STATISTIKA DISTRIBUTIVNE TRGOVINE

Distributive Trade Statistics

Ukupan promet distributivne trgovine u BiH za III kvartal 2010. godine iznosio je 6,7 milijardi KM. Podaci su obrađeni prema pretežnoj djelatnosti.

Najveće učešće u prometu ostvareno je u trgovini na veliko (63,3%), potom slijede trgovina na malo (18,2%), te trgovina i održavanje motornih vozila i trgovina gorivima i mazivima (11,5%). Promet od trgovine ostvaren u svim ostalim djelatnostima iznosio je 7% od ukupnog prometa.

U **trgovini na veliko** ostvaren je ukupan promet od 4,25 milijardi KM. U tom iznosu najveće učešće ima trgovina na veliko nepoljoprivrednim poluproizvodima i otpacima (35,5%), ostala trgovina na veliko za vlastiti račun (23,8%) i trgovina na veliko hranom, pićima i duhanom (21,7%). 19% ukupnog prometa otpada na ostale grane trgovine na veliko.

Ukupan promet u **trgovini na malo** za III kvartal 2010. iznosio je 1,22 milijardi KM od čega je u nespecializiranim prodavnicama ostvareno 652 miliona KM ili 53,3%. Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama učestvovala je sa 24,6%, trgovina na malo farmaceutskim, medicinskim, kozmetičkim i toaletnim preparatima sa 11,7%. Sve ostale grane trgovine na malo učestvovala su sa 10,4%.

773 miliona KM prometa u III kvartalu 2010. dolazi iz **trgovine i održavanja motornih vozila i motocikla**, te trgovine na malo motornim gorivima i mazivima.

Promet **trgovačke robe** ostvaren u preduzećima čija **pretežna djelatnost nije trgovina** iznosio je 467 miliona KM u III kvartalu 2010.

Učešće djelatnosti u ukupnom prometu distributivne trgovine prema pretežnoj djelatnosti prikazano je u grafikonu.

The realized turnover (including VAT) in distributive trade was 6.7 billion KM in BiH for IIIrd quarter of 2010 year. Data were processed according to the main activity.

The greatest share of turnover in wholesale trade (63.3%), followed by retail trade (18.2%) and trade, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles, retail trade of fuel and lubricants (11.5%). Turnover of trade realized in all other activities is 7% of total turnover.

In the wholesale trade, realized a total turnover of 4.25 billion KM. In this amount the greatest share of a wholesale non-agricultural intermediate products and scraps (35.5%), other wholesale trade on own account (23.8%) and wholesale of food, beverages and tobacco (21.7%). The other activities of wholesale trade are participated with 19% of total turnover.

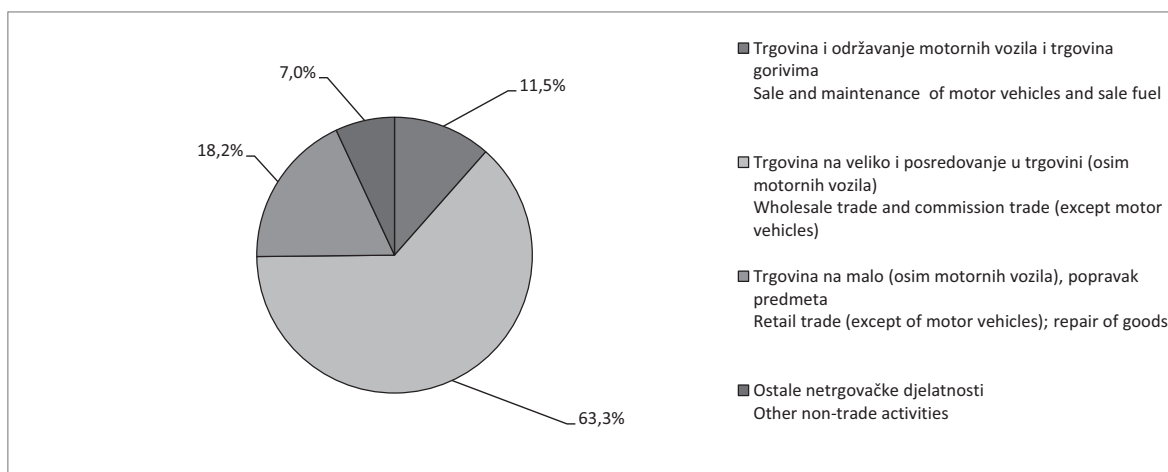
The realized total turnover in retail trade is 1.22 billion KM for IIIrd quarter of 2010 of which are in non - specialized stores realized 652 million KM or 53.3%. Other retail sale of new goods in specialized stores participated with 24.6%, retail sale of pharmaceutical and medical goods, cosmetic and toilet articles with 11.7%. All other retail trade activities were involved with 10.4%.

773 million KM turnover for IIIrd quarter of 2010. comes from trade and maintenance of motor vehicles and motorcycles and retail trade of fuel and lubricant.

Realized turnover of trade goods in enterprises which main activities are not trade were 467 million KM in IIIrd quarter of 2010.

Activity share in total turnover of distributive trade by main activity are shown in the chart.

G.1 Učešće djelatnosti u ukupnom prometu distributivne trgovine prema pretežnoj djelatnosti
Activity share in total turnover of distributive trade, by main activity

T.1 PODACI DISTRIBUTIVNE TRGOVINE PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA ZA III KVARTAL 2010. - BiH
DISTRIBUTIVE TRADE DATA BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS UNIT FOR III QUARTER 2010. - BiH

Naziv djelatnosti	III Kvartal 2010 / III Quarter 2010				Name of activity
	Promet s PDV-om u hiljadama KM <i>Turnover with VAT in thousands KM</i>	PDV VAT	Zalihe Stocks	Broj zaposlenih na kraju kvartala <i>Number of persons employed at the end of quarter</i>	
UKUPNO DISTRIBUTIVNA TRGOVINA	6.718.526	963.201	3.228.242	77.398	TOTAL DISTRIBUTIVE TRADE
Ukupno trgovačke djelatnosti	6.251.503	896.927	2.966.232	69.171	Total trade activities
Trgovina, održavanje i popravak motornih vozila i motocikla; trgovina na malo motornim gorivima i mazivima	773.178	108.278	351.265	8.300	Sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail sale automotive fuel
- Trgovina motornih vozila	140.702	15.578	67.648	1.137	- Sale of motor vehicles
- Održavanje i popravak motornih vozila	45.872	6.467	32.779	926	- Maintenance and repair of motor vehicles
- Trgovina dijelovima i priborom za vozila	119.564	16.736	161.506	1.709	- Sale of motor vehicles parts and accessories
- Trgovina, održavanje i popravak motocikla i dijelova i pribora za motocikle	1.010	137	3.222	23	- Sale, maintenance and repair of motorcycles and related parts and accessories
- Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima	466.031	69.360	86.111	4.505	- Retail sale of automotive fuel
Trgovina na veliko i posredovanje u trgovini, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	4.254.723	610.591	1.762.107	37.761	Wholesale trade and commission trade, except of motor vehicles and motorcycles
- Trgovina na veliko preko posrednika	134.400	18.691	66.553	1.532	- Wholesale on a fee or contract basis
- Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama za vlastiti račun	30.383	4.417	14.449	413	- Wholesale of agricultural raw materials and live animals, only wholesale on own account
- Trgovina na veliko hranom, pićima i duhanom za vlastiti račun	921.325	132.805	248.711	8.202	- Wholesale of food, beverages and tobacco, only wholesale on own account
- Trgovina na veliko predmetima za domaćinstvo za vlastiti račun	576.576	83.670	393.224	6.953	- Wholesale of household goods, only wholesale on own account
- Trgovina na veliko nepoljoprivrednim poluproizvodima, ostacima i otpacima za vlastiti račun	1.511.642	216.060	444.614	7.370	- Wholesale of non- agricultural intermediate products, waste and scrap, only wholesale on own account
- Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom isključivo za vlastiti račun	65.912	9.079	39.614	881	- Wholesale of machinery, equipment and supplies, only wholesale on own account
- Ostala trgovina na veliko za vlastiti račun	1.014.485	145.869	554.942	12.410	- Other wholesale, only wholesale on own account
Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima; popravak predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	1.223.601	178.058	852.860	23.110	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles; repair of personal and household goods
- Trgovina na malo u nespecializiranim prodavnicama	652.460	95.146	381.718	11.699	- Retail sale in non- specialized stores
- Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specializiranim prodavnicama	94.407	12.220	24.600	1.657	- Retail sale of food, beverages and tobacco in specialized stores
- Trgovina na malo farmaceutskim, medicinskim, kozmetičkim i toaletnim preparatima	142.912	20.840	100.629	3.327	- Retail sale of pharmaceutical and medical goods, cosmetic and toilet articles
- Ostala trgovina na malo novom robom u specializiranim prodavnicama	300.433	45.005	326.139	5.887	- Other retail sale of new goods in specialized stores
- Trgovina na malo polovnom robom, u prodavnicama	263	38	356	33	- Retail sale of second- hand goods in stores
- Trgovina na malo izvan prodavnica	10.894	1.578	12.756	283	- Retail sale not in stores
- Popravak predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	22.233	3.232	6.662	224	- Repair of personal and household goods
Trgovina ostvarena u netrgovačkim djelatnostima	467.023	66.274	262.010	8.227	Trade realized in non-trade activities
- Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	41.434	5.918	25.401	1.343	- Agriculture, hunting, forestry and fishing
- Industrijske djelatnosti	349.418	49.301	177.437	5.381	- Industrial activities
- Građevinarstvo	26.385	3.836	22.676	420	- Construction
- Ugostiteljstvo	614	88	343	45	- Hotels and restaurants
- Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	27.567	4.000	15.717	523	- Transport, storage and communication
- Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i ostale poslovne djelatnosti	21.605	3.131	20.437	515	- Real estate, renting and other business activities

T.2 INDEKSI PROMETA U DISTRIBUTIVNOJ TRGOVINI PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA
TURNOVER INDICES IN DISTRIBUTIVE TRADE BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS UNIT

Naziv djelatnosti	INDEKSI PROMETA INDICES OF TURNOVER			Name of activity
	III 2010 II 2010	III 2010 III 2009	I-III 2010 I-III 2009	
UKUPNO DISTRIBUTIVNA TRGOVINA	111,9	114,6	110,9	TOTAL DISTRIBUTIVE TRADE
Ukupno trgovačke djelatnosti	112,3	112,8	109,1	Total trade activities
Trgovina, održavanje i popravak motornih vozila i motocikla; trgovina na malo motornim gorivima i mazivima	114,3	118,7	111,4	Sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail sale automotive fuel
- Trgovina motornih vozila	99,6	95,8	86,0	- Sale of motor vehicles
- Održavanje i popravak motornih vozila	118,1	117,2	97,7	- Maintenance and repair of motor vehicles
- Trgovina dijelovima i priborom za vozila	120,3	120,9	110,4	- Sale of motor vehicles parts and accessories
- Trgovina, održavanje i popravak motocikla i dijelova i pribora za motocikle	55,9	21,8	27,1	- Sale, maintenance and repair of motorcycles and related parts and accessories
- Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima	117,9	128,9	127,9	- Retail sale of automotive fuel
Trgovina na veliko i posredovanje u trgovini, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	113,1	112,1	108,8	Wholesale trade and commission trade, except of motor vehicles and motorcycles
- Trgovina na veliko preko posrednika	105,9	112,2	118,1	- Wholesale on a fee or contract basis
- Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama za vlastiti račun	88,5	35,1	39,2	- Wholesale of agricultural raw materials and live animals, only wholesale on own account
- Trgovina na veliko hranom, pićima i duhanom za vlastiti račun	115,4	108,8	101,0	- Wholesale of food, beverages and tobacco, only wholesale on own account
- Trgovina na veliko predmetima za domaćinstvo za vlastiti račun	107,8	111,7	108,4	- Wholesale of household goods, only wholesale on own account
- Trgovina na veliko nepoljoprivrednim poluproizvodima, ostacima i otpacima za vlastiti račun	113,7	127,1	131,9	- Wholesale of non- agricultural intermediate products, waste and scrap, only wholesale on own account
- Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom isključivo za vlastiti račun	98,9	116,6	117,4	- Wholesale of machinery, equipment and supplies, only wholesale on own account
- Ostala trgovina na veliko za vlastiti račun	116,5	103,4	96,0	- Other wholesale, only wholesale on own account
Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima; popravak predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	108,4	111,6	108,7	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles; repair of personal and household goods
- Trgovina na malo u nespecializiranim prodavnicama	109,0	105,7	102,4	- Retail sale in non- specialized stores
- Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specializiranim prodavnicama	114,6	111,4	103,1	- Retail sale of food, beverages and tobacco in specialized stores
- Trgovina na malo farmaceutskim, medicinskim, kozmetičkim i toaletnim preparatima	100,3	140,8	139,3	- Retail sale of pharmaceutical and medical goods, cosmetic and toilet articles
- Ostala trgovina na malo novom robom u specializiranim prodavnicama	108,1	110,9	109,3	- Other retail sale of new goods in specialized stores
- Trgovina na malo polovnom robom, u prodavnicama	106,1	99,1	80,6	- Retail sale of second- hand goods in stores
- Trgovina na malo izvan prodavnica	87,7	95,8	98,8	- Retail sale not in stores
- Popravak predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	142,4	221,9	215,4	- Repair of personal and household goods
Trgovina ostvarena u netrgovačkim djelatnostima	107,5	147,2	140,9	Trade realized in non-trade activities
- Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	83,9	118,2	111,9	- Agriculture, hunting, forestry and fishing
- Industrijske djelatnosti	112,0	192,1	179,6	- Industrial activities
- Građevinarstvo	116,9	89,6	91,8	- Construction
- Ugostiteljstvo	82,6	36,3	33,7	- Hotels and restaurants
- Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	89,4	112,8	130,5	- Transport, storage and communication
- Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i ostale poslovne djelatnosti	114,6	48,2	46,8	- Real estate, renting and other business activities

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Podaci o distributivnoj trgovini za Bosnu i Hercegovinu dobijeni su agregiranjem kvartalnih izvještaja koje su prikupili i obradili entitetski zavodi za statistiku FBiH i RS, te podružnica Agencije za statistiku BiH u Brčko Distriktu BiH.

Izvještajne jedinice su pravni subjekti koji su prema pretežnoj djelatnosti registrovani u područje G KD BiH „Trgovina“. Izvještajima su obuhvaćeni i određeni pravni subjekti koji su prema pretežnoj djelatnosti registrovani u druge djelatnosti (industrija, građevinarstvo, ugostiteljstvo itd.), ali se uz to bave i nekom od trgovačkih djelatnosti.

Djelatnost preduzetnika koji se bave trgovinom nije obuhvaćena ovim podacima. Također, podacima nisu obuhvaćene trgovačke jedinice preduzeća iz RS koje posluju na području FBiH. Njihovo učešće nije veliko, ali će nedostatak biti otklonjen redizajnim istraživanjem.

Distributivna trgovina uključuje sve oblike trgovačkih aktivnosti, od nabavke robe od proizvođača do isporuke robe krajnjem potrošaču na domaćem tržištu. Ona obuhvata: trgovinu na veliko za vlastiti račun, posredovanje u trgovini na veliko, trgovinu na malo i popravke motornih vozila i motocikla, te predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo.

Trgovina na veliko (na domaćem tržištu) je aktivnost kupovine i preprodaje robe industrijskim, trgovačkim, profesionalnim korisnicima i ustanovama i drugim poslovnim subjektima koji se bave trgovinom na veliko ili na malo. Također, uključuje i tranzitni promet robe (prodaja robe koja se po nalogu prodavača direktno isporučuje kupcu bez prethodnog uskladištenja kod prodavača).

Posredovanje u trgovini na veliko podrazumijeva obavljanje djelatnosti trgovine na veliko uz naplatu ili po ugovoru. Uključuje prodaju s konsignacijskih skladišta, usluge komisionara (agenata), prodaju preko posrednika za trgovačku robu i drugih veletrgovaca koji trguju u ime ili za račun drugih. Također djelatnost subjekata koji učestvuju u povezivanju prodavača s kupcima ili poduzimaju trgovačke transakcije u ime vlasnika robe.

Trgovina na malo obuhvata aktivnosti prodaje roba krajnjim potrošačima odnosno stanovništvu (za ličnu potrošnju ili za upotrebu u domaćinstvu) i vršenje usluga popravke predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo.

Promet je vrijednost svih prodanih roba i usluga na tržištu u posmatranom periodu bez obzira na to jesu li naplaćene ili ne. Podacima je prikazan promet sa PDV-om i posebno PDV.

Broj zaposlenih uključuje sve osobe koje stvarno rade u preduzeću, a to su: vlasnici, suvlasnici, neplaćeni članovi porodice i zaposlenici koji redovno rade u preduzeću; osobe koje rade izvan prostorija matičnog preduzeća (npr. trgovački predstavnici, dostavljači, ekipe za popravke i održavanje); osobe odsutne sa posla na kraće vrijeme (npr. zbog bolesti, porodijskog bolovanja, plaćenog odmora i sl); radnike u štrajku; radnike koji rade skraćeno radno vrijeme; radnike koji obavljaju posao kod kuće; sezonske radnike i pripravnike.

Zalihe se iskazuju sa stanjem na kraju kvartala po knjigovodstvenoj vrijednosti. Zalihe robe koje se nalaze u skladištima iskazuju se kao zalihe u trgovini na veliko, a zalihe koje se nalaze u prodavnici iskazuju se kao zalihe u trgovini na malo.

NOTES OF METHODOLOGY

Data on distributive trade for Bosnia and Herzegovina were aggregated from quarterly reports that are collected and processed by the Statistical Office at the level of entities and Branch Office in Brcko District BiH.

Reporting units are legal entities which are registered by the main activities in section G- trade KD BiH. Also, legal entities that are registered by main activities in other activities (industry, construction, hotels and restaurants etc.) are covered. Those legal entities are engaged in some of the commercial activities.

Activities of commercial entrepreneurs are not included in this data. Also, the data are not included, as well as, data on establishments of trade enterprises from the RS which operating in the territory of FBiH. Their participation is not great, but the shortage will be removed by redesigning of survey.

Distributive trade consists of all types of trade activities, from supplying goods from the producer to distributing them to the final consumer. It comprises wholesale trade on own account, wholesale on a fee or contract bases, retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles and personal and household goods.

Wholesale trade (on domestic market) is an activity of sale and resale of goods to industrial, trading and professional users and organisations as well as to other business entities engaged in wholesale and retail trade. It also includes transit goods trade (sales of goods which is by a vendor's order directly delivered to a customer without being previously stored at the salesman's).

Wholesale on a fee or contract bases consists of performing of wholesale trade by payment or contract. It includes sales from consignment warehouses, commissioners services, mediator for trading goods and other wholesale vendors operating in the name or on the account of others, as well as an activity of those who are engaged in connecting vendors with customers or undertake trade transactions on behalf of the owner of goods.

Retail trade is the sale of goods to final consumers, that is to population (for personal consumption or for using in household) and services provided, irrespective of the fact whether they are paid or not.

Turnover is total value of all goods sold and services provided on the market in the observed period, irrespective of whether paid up or not. This data represent turnover with VAT and separately VAT.

Number of persons employed includes all persons actually working in the business entity: owners, co-owners, unpaid family members and employees who regularly work in the enterprise; persons work outside central premises of an enterprise (e.g. sales representatives, messengers, repair and maintenance teams); persons on short leaves (e.g. for sickness, maternity leave, paid vacation); workers on strike; part time workers; workers who are working at home; seasonal workers and trainees.

Stocks are presented in the state at the end of the quarter, based on bookkeeping. Stocks in warehouses are shown as stocks in the wholesale trade, while stocks in outlets are shown as stocks in the retail trade.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 220 626 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor Zdenko Milinović
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Saopštenje priredili: Fahir Kanlić, Bojana Cicović i Alen Mrgud
Prepared by: Mr. Fahir Kanlić, Ms. Bojana Cicović and Mr. Alen Mrgud

Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Štampa: 100 primjeraka
100 copies printed

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
